

Agenda Coalitieonderhandeling

Subtitel	Ruimtelijk ontwikkelperspectiefbrief en NPVR
Datum	09-05-2026
Tijd	11:00 - 12:00
Locatie	De Buorskip, Beetsterzwaag
Voorzitter	Maria le Roy

1 Presentatie

Bijlagen:

Presentatie Ruimtelijk Ontwikkelperspectief
Presentatie NPVR

2 Overdracht

2.1 Ruimtelijk ontwikkelperspectief

Waar omliggende gemeenten inzetten op kwantitatieve groei en schaalsprongen, is onze opgave van kwalitatieve aard. Het adagium 'kiezen voor kwaliteit is een keuze voor gezondheid' is afgelopen bestuursperiode geleidelijk ontstaan, maar nog niet vastgelegd in beleid of afwegingskaders.

We werken daarom aan een ruimtelijk ontwikkelperspectief voor onze gemeente; een strategisch vergezicht voor onze gemeente waarbij de tijdshorizon verder dan één of enkele raadsperioden voor ons ligt. De discussienota hierover is in handen gelegd van de agendacommissie. Centraal uitgangspunt is dat we in Opsterland niet kiezen voor kwantitatieve groei en een schaalsprong, maar dat we ons meer herkennen in een keuze voor kwaliteit. Een keuze voor kwaliteit betekent een keuze voor gezondheid, voor landschap en voor leefbaarheid in de mienskip. Met deze houding onderscheidt Opsterland zich van buurgemeenten als Smallerland en Heerenveen, waar de opgave meer in de (grote) getallen gevonden wordt.

In het ruimtelijk ontwikkelperspectief willen we richtinggevende uitspraken doen over ruimtelijke ontwikkelingen en de plaats waar die het meest wenselijk zijn. In de gesprekken met de raad over de ruimtelijke ontwikkeling van Opsterland halen we enerzijds dat Opsterland vooral Opsterland moet blijven. Anderzijds willen we ook geen bevroren toestand: we hebben onze blik op de toekomst en behouden het goede. Ook daarin klinkt de keuze voor kwaliteit.

Keuze: Welke kwaliteiten wilt u behouden en versterken door ze in het ruimtelijk ontwikkelperspectief als uitgangspunt te nemen?

In Smallerland wordt vrijelijk gesproken over een schaalsprong voor Drachten. Daarbij wordt ook gedacht aan een 'sprong over de A7'. Beleidsmatig lijkt deze sprong gekoppeld aan de Lelylijn: geen Lelylijn, geen sprong, is het uitgangspunt. In het gebied ten zuiden van de A7 is echter meer aan de hand dan de mogelijke spoorlijn en mogelijke stedelijke ontwikkeling van Drachten. In het gebied tussen 'ons' deel van het klaverblad en afrit Drachten-West is ook sprake van uitbreiding van het bedrijventpark, in combinatie met ontwikkelingen op het gebied van energie. Hoewel dit gebied wordt doorsneden door een gemeentegrens, is het voor dit gebied van belang om een samenhangende en afgestemde kijk op de toekomst te hebben.

Keuze: In hoeverre laat u de Drachtster schaalsprong de verantwoordelijkheid

zijn van Smallerland of kiest u voor een gezamenlijke benadering van deze zone?

Bijlagen:

Omgevingsvisie Gemeente Opsterland 2023
Discussienota Ruimtelijk Ontwikkel Perspectief (2)

2.2

Nationaal Programma Vitale Regio's

Nationaal Programma Vitale Regio's

Het Rijk heeft vanuit het principe Elke regio telt een aantal regio's aangewezen voor het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Zuidoost-Fryslân is één van deze regio's. De regio is geselecteerd omdat hier meerdere opgaven samenkomen, zoals vergrijzing, druk op voorzieningen, krapte op de arbeidsmarkt en vraagstukken rond wonen, bereikbaarheid en verduurzaming. Tegelijkertijd beschikt de regio over sterke kwaliteiten, zoals een hechte samenleving, een aantrekkelijk landschap en een innovatieve economische basis. Juist deze combinatie van opgaven én kansen maakt dat het Rijk samen met de regio wil investeren in een toekomstbestendige ontwikkeling. Samen met partners in de regio – gemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties en jongeren – is gewerkt aan het Regioplan Zuidoost-Fryslân 2045. Het Regioplan is een strategisch kader: het geeft richting, maar bevat nog geen concrete projecten of financiële besluiten. Het plan beschrijft de gezamenlijke koers voor de lange termijn en richt zich op acht samenhangende thema's:

- Betaalbaar en passend wonen
- Duurzaam en toegankelijk landschap
- Gezonde leefomgeving
- Toegankelijke basisvoorzieningen
- Duurzame en bereikbare mobiliteit
- Sterke en verbonden samenleving
- Toekomstgericht onderwijs
- Duurzame en veerkrachtige economie

Innovatie is hierbij een belangrijk uitgangspunt. De regio beschikt al over een sterke basis van innovatieve bedrijven, kennisinstellingen en samenwerkingen, bijvoorbeeld in de maakindustrie, agrarische sector en sport- en gezondheidsdomein. Door deze bestaande kracht beter te benutten en te verbinden aan maatschappelijke opgaven, kunnen nieuwe oplossingen ontstaan die anders niet van de grond komen. Denk aan slimme woonconcepten, nieuwe vormen van mobiliteit, duurzame energieoplossingen en innovaties in zorg en onderwijs.

Het inzetten op innovatie biedt kansen om sneller resultaten te behalen, beter samen te werken tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke partners en nieuwe financieringsmogelijkheden aan te trekken. Daarmee draagt innovatie niet alleen bij aan economische ontwikkeling, maar ook aan leefbaarheid, gezondheid en toekomstperspectief voor inwoners.

De gemeenteraad ontvangt vóór de zomer van 2026 het Regioplan en krijgt daarbij de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten. Hiermee kan de raad richting geven aan de verdere uitwerking. Na deze fase wordt gestart met de nadere uitwerking van het Regioplan. In deze tussenfase wordt gewerkt aan de inrichting van de samenwerking (organisatie en governance), de financiering en de voorgelegd.

Bijlagen:

Regioplan NPVR Zuidoost-Fryslân

V-lijst*Bijlagen:*

V-lijst AI-overzicht Ruimtelijke ontwikkeling

V29 Brief ERM - Erfgoedbehoud stimuleren - A

V49 Brief Federatie Ruimtelijke Kwaliteit - Aanpak grote opgaven - A

V61 Brief Wetterskip Fryslân over leven met water - A

V61 Bijlage 1 Position paper Leven met water - A

V65 Brief Liander over uitbreiding elektriciteitsnet - A